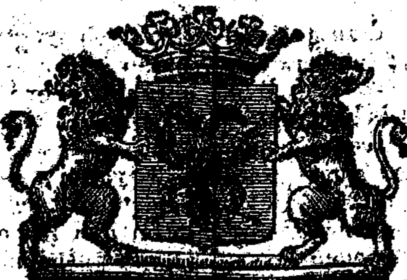
A°. 1829. N°. 101.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 25 Augustus.

FRANKFORT, den 20sten Augustus.

Een berigt uit Konstantinopel, van den 30sten Julij, behelst het volgende: — « Een Tartaar, die den 28sten dezer uit het leger van den seraskier *Husseïn*-pacha vertrokken is, heeft de tijding gebragt, dat er den 27sten eene afdeeling Russische infanterie bij Sizepolis geland is. Sedert zijn de meest verontrustende geruchten in omloop. Men zegt, dat de Russische bezetting van Sizepolis een uitval heeft gedaan, en, ondersteund door eene Russische kolonne, welke van Aidos was gekomen, *Husseïn* pacha geslagen heeft. De Russen zouden zich daarop gereed gemaakt hebben, om op Adrianopel aan te rukken, en daarbij door de Bulgaren, die zich algemeen aan den vijand aansluiten, ondersteund worden. Men beweert zelfs alge-meen, dat de voorhoede van de Russische armee reeds de defilees van Kirkkilis bezet heeft en te Adrianopel alles vol schrik en verwarring was. Dat er iets beslissends moet voorgevallen zijn, lijdt geen twijfel; want de divan was gisteren den halven nacht vergaderd, om te beraadslagen over de vraag: of het niet raadzaam zou wezen, commissarissen naar het Russische hoofdkwartier te zenden, om vredesonderhandelingen aan te knoopen. Eenige leden van den divan waren voor den vrede, doch de meerderheid verlangde de voortzetting van den oorlog, daar het rijk in geen grooter gevaar kon komen, dan waarin het reeds was, en het derhalve onstaatkundig zou wezen, ontijdige voorslagen tot vrede te doen. Er werd derhalve besloten, om alles in het werk te stellen, ten einde den voortgang des vijands te stuiten, en in dezen oogenblik wordt hier alles opgeraapt en naar de armee van Adrianopel gesleept. De staat van zaken is hoogst gevaarvol, en de hoofdstad staat op eenen vulkaan, wiens uitbarsting de omkeering des rijks ten gevolge hebben kan, daar de aanhangers der janitsaren reeds het hoofd opsteken, en zich niet slechts tot woelingen en het verspreiden van kwade tijdingen bepalen; maar ook reeds beginnen te handelen, en de bewoners van Pera door eene schandelijke brandstichting in schrik en angst hebben gebragt. Eergisteren avond zijn te Pera 1500 huizen in de asch gelegd, en in de nabijheid van het serail verscheidene huizen in brand gestoken, maar nog gelukkig gered. Dit is de gewone manier van het volk, om zijne ontevredenheid aan den dag te leggen en eene gewelddadige onderneming te beginnen. Verscheidene personen zijn, zegt men, in hechtenis genomen. Een gedeelte van de keizerlijke garde heeft bevel ontvangen, om de hoofdstad te bezetten, en men ziet bij dag en nacht rijdende patroeljes door de stad trekken, om de rust te bewaren. Van de kasteelen aan den ingang van den Bosphorus wordt dikwijls, maar zonder gevolg, met kanonnen gevuurd op de Russische oorlogschepen, die aldaar kruisen, waarschijnlijk om het uitloopen der Turksche vloot te beletten. De kapudan-pacha schijnt geen lust te hebben om in zee te steken en is gisteren aan land gekomen.»

— Uit hoofde van het gevaar, hetwelk Konstantinopel dreigt, heeft de Sultan, zegt men, besloten zijn kamp van Terapia naar Ramis-Tschiflik te verleggen. Onderscheidene ambtenaren zijn van hunne posten ontzet, onder anderen ook de tolk der Porte, *Esrad*-efendi, die bij de onderhandelingen met de mogendheden zulk eene groote rol gespeeld heeft. De Sultan zendt naar alle provincien bevelen, om zich tot het uiterste te verdedigen. *Hassan*-pacha is naar Adrianopel gezonden om deze plaats te verdedigen.

— Uit Bucharest wordt den 4den dezer het volgende gemeld: « De tijdingen van het oorlogstooneel luiden steeds gunstig voor de Russische armee. Men zegt, dat de generaal *Diebitsch* reeds op weg naar Adrianopel is, waar, volgens alle berigten, bijna geen weerstand te verwachten is, ofschoon de bevolking der stad op 100,000 ingezetenen geschat wordt. De Turken vlugten van alle kanten bij de aannadering der Russen, en eene menigte ingezetenen hebben Adrianopel verlaten. De generaal *Geismar* is van Oreava met een korps van 8000 man den weg naar Sophia opgerukt, waar de Turken dus ook in groot gevaar zullen komen.

— Brieven uit Alexandria van den 10den Julij melden, dat de onderkoning van Egipte zijne vloot in de haven aldaar verzameld had, om troepen naar Smirna over te brengen; maar dat hij, op de tijding van eenen opstand der Wechabieten tegen-bevel, gegeven heeft, en nu zijne troepen ter beteugeling van laatstgemelden gebruiken wil.

WEENEN, den 15den Augustus.

De *Oostenrijksche Beobachter* geeft heden berigt, dat de Russen den Balkan overgetrokken zijn en dat hun zulks in het geheel slechts 300 man gekost heeft; dat zij Ahioli, Miszivria, Aidos en Burgas bezet hebben, en dat de Turken overal vlugten.

PARYS, den 20sten Augustus.

De *Constitutionnel* behelst heden het volgende berigt:

« Men weet, dat de bevelhebber der Fransche zeemagt voor Algiers last had ontvangen, om zich bij den Deij te begeven en hem schikkingen voor te stellen, die Frankrijk zouden kunnen voldoen, zonder aan de barbaren te veel aanstoot te geven. Wij hebben deze toegeeflijkheid jegens eenen vijand, die geen ander regt dan geweld kent, gelaakt; doch verre waren wij van de gebeurtenis te voorzien, welke daaruit voortgevloeid is.

« Na eenige voorafgaande over- en wederspraak, liepen het linieschip de *Provence* en de brik de *Alerte* den 30sten Julij, onder parlementaire vlag, de baai van Algiers binnen en ankerden buiten het bereik der forten. Denzelfden dag had er eene bijeenkomst plaats; maar het was te laat om den Deij te bezoeken. Den 31sten Julij begaf zich de bevelhebber der zeemagt, vergezeld van eenen secretaris-tolk en van den kapitein *de Verniat*, naar de audientie van den Deij, en deelde hem het doel zijner komst en de voorwaarden eener schikking mede; er werd lang over gesproken, en de beslissing op den 2den Augustus bepaald. Op dien dag werden de gedane voorstellen afgeslagen, namelijk, dat er een wapenstilstand zou plaats hebben en een gevolmagtigde van den Deij zich naar Parijs begeven zou, om over den vrede te onderhandelen. « *Gij zijt in vertrouwen op de traktaten gekomen*, zeide het Algerijnsche opperhoofd tot de aanwezige Franschen, *gij moogt daar uw boord wederkeeren.*»

« Des middags van den 3den Augustus ligtte de *Alerte* het anker en zeilde onder het bereik van het geschut der forten voorbij. Wegens den heerschenden wind, kon zij geen anderen loop nemen; men liet haar ook ongemoeid. Maar toen het bevelhebbers-schip, de *Provence*, een uur later voorbijzeilde, werden drie losse schoten van eene der batterijen gedaan, spoedig daarna op dit schip gevuurd en verscheidene bommen naar hetzelve afgezonden. De kommandant gaf last om voort te zeilen, daar hij geen al te ongelijke strijd wilde aangaan. De *Provence* bleef meer dan twintig minuten onder het vuur dezer barbaren; gelukkig dat niet van alle batterijen geschoten werd, anders zou het schip misschien niet gered zijn. Van de tachtig schoten en eenige bommen, hebben er slechts tien de *Provence* bereikt. Het schip is aanmerkelijk in de zeilen en aan het takelwerk beschadigd. Twee schoten zijn door het schip gegaan; een der kogels is aan boord gebleven*, tot een bewijsstuk van het lage bedrijf dezer bende roovers, met welke Frankrijk nog wel een traktaat wilde aangaan. Van de manschap is niemand gekwetst en gesneuveld.»

Zoodra men te Toulon van het barbaarsche gedrag van den Deij van Algiers kennis heeft bekomen, is er dadelijk aan de bevelhebbers der onderscheidene oorlogsschepen op de reede order gegeven, om zich naar de wateren van Algiers te begeven. Den 15den Augustus zouden deze schepen vertrekken.

Volgens een der ministeriële bladen, zou de Deij verschooning wegens het gebeurde hebben gevraagd.

— De heer *Courvoisier*, de nieuw benoemde minister van justitie, is is nog niet te Parijs aangekomen. Hij is echter op reis herwaarts.

— Uit *Angoulême* wordt gemeld, dat de maire van die stad, ten gevolge der verandering van ministerie, goedgevonden heeft, bij het installeren van eenige leden van den gemeenteraad, hun alleen den eed van getrouwheid aan den Koning, en niet meer dien van getrouwheid aan de grondwet te doen afleggen.

— Brieven uit Madrid, van den 10den dezer, melden, dat men uit Havanna tijding had, dat de expeditie naar Mexico in de haven van Sisal geland was en zich zonder slag of stoot van de provincie Yucatan meester gemaakt had. De bevelhebber houdt zich te [illegible] en schijnt om af te wachten wat de Mexicaansche regering doen zal. Zijne magt is niet groot genoeg om iets van belang te ondernemen.

BRUSSEL, den 21sten Augustus.

Ten aanzien van de bevorderingen en de mutatien, welke dezer dagen, bij het organiseren van het leger, hebben plaats gehad in de militaire kommandementen, verneemt men, dat tot den rang van kolonel zijn bevorderd de luitenant-kolonels plaatselijke kommandanten *Gruneboseh*, te Utrecht; *Simons*, te Bergen op Zoom; *Demahlen*, te Yperen; *Knoop*, te Brugge; *van In- en Kniphuizen*, te Groningen, en *van Hoey*, te Gorinchem; — dat de majoor *Cloete*, plaatselijke kommandant te Delfzijl, bevorderd is tot luitenant-kolonel, en dat tot plaatselijke kommandant te Arnhem benoemd is de kolonel *van Voorst*, van de 4de afdeeling infanterie; — dat tot plaatselijke kommandant aan de Helder benoemd is de majoor *van Steiger*; dat voorts nog benoemd zijn: tot majoors en plaats-majoors van de eerste klasse de kapiteins *Frissart* te Breda, en *Palsgraaff*, te Deventer; — tot plaats-majoor van de eerste klasse de 1ste luitenant-adjudant *Mollenger*, te Utrecht; — tot kapitein en plaats-majoor van de tweede klasse te Namen de 1ste luitenant *Haaksma*, van de 9de afdeeling infanterie; — tot plaats-majoors van de tweede klasse te Breda de 1ste luitenant *Collard*, van de 17de afd. inf., en te Brussel de 1ste luitenant *Borlée*, van de 1ste afd. inf.

Dat voorts zijn overgeplaatst: de generaal-majoor provinciale kommandant van West-Vlaanderen *de Roije van Wichem* naar de provincie Noord-Braband; — de generaal-majoor *Behr*, provinciale kommandant van Zeeland, naar de provincie Gelderland; — de majoor *Moltzer* en de kapitein *de Rooij* naar Amsterdam; de kapitein *Stans* naar het fort St. Andries en de kapitein *van den Berg* naar de Helder.

Dat tot majoors zijn bevorderd de kapiteins *van der Vlist*, *Kesler*, *Mossel* en *Thomson*, plaats-majoors te Lillo, Venlo, Hellevoetsluis en Crevecoeur, en tot kapiteins de 1ste luitenants *Brinkman*, *de Hollogne*, *Engelhardt*, *d'Yvoy* en *van Dalsum*, plaats-majoors te 's Hertogenbosch, Bergen, Doornik, Delft en Gorinchem.

Men verneemt ook nog dat er bij het wapen der artillerie onderscheiden bevorderingen en mutatien hebben plaats gehad.

GEND, den 21sten Augustus.

H. M. de Keizerin van Brazilie bevindt zich nog binnen deze stad en bezoekt de onderscheidene openbare inrigtingen.

ARNHEM, den 24sten Augustus.

De Petersburger dagbladen van den 11den dezer behelzen de volgende legerberigten:

« De opperbevelhebber der tweede armee, graaf *Diebitsch*, heeft aan Zijne Majesteit een vervolg op een berigt van den 24sten [illegible] gezonden, hetwelk Z. M. niet ontvangen heeft, en waarbij hij [illegible] de [illegible] van Mesambri, Achiolu en Burgas, langs de [illegible] kennis had gegeven. Dit nader verslag is uit [illegible] waar zich den 30sten Julij het hoofdkwartier bevond. [illegible]

cha, die over de troepen in de veroverde vestingen langs deze golf het bevel voerde, de vlugt naar Adrianopel heeft genomen, en wijders nog de volgende bijzonderheden:

« Te Aidos is eene groote voorraad van onderscheidene behoeften gevonden, als 600 tenten, 448 vaten buskruid, 3000 kogels, eene groote hoeveelheid hooi, en een magazijn met beschuit en 3000 genoegzaam nieuwe mantels, die voor de geregelde troepen bestemd waren.

« Den 26sten bezetteden de kozakken van den generaal-majoor *Schiroff* zonder tegenstand de stad Karnabat, waar zij 40 krijgsgevangenen maakten; den 28sten kwam het korps van den generaal *Rüdiger* aldaar aan.

« Eene afdeeling, bestaande uit het 5de regement kozakken van de Zwarte Zee en het regement huzaren aartshertog *Ferdinand*, onder bevel van den generaal-majoor *Montresor*, heeft het kleine dorp Russo-Kastro bezet, en daardoor bij Karabunar eene sterke stelling bekomen. Ter regter zijde heeft deze afdeeling gemeenschap met den generaal *Rüdiger*, en ter linker zijde met de kozakken van het regement *Baklanoff*, die tot het garnisoen van Burgas behooren en welks posten op den weg van Burgas naar Faki uitgezet zijn. Verscheidene troepen kozakken van den generaal-majoor *Schiroff* verkennen de wegen van Yambol en Slivno, langs welken de vijand gevlugt is.

« Met het grootste leedwezen zie ik mij genoodzaakt, Zijne Majesteit te onderrigten van de ellende, welke de ongelukkige bewoners dezer streken van den vlugtenden vijand te lijden hebben. Te Aidos zijn alle christen kerken verwoest geworden, terwijl wij de moskeen zorgvuldig spaarden. De Turken plunderden alle ingezetenen, die zich niet hadden redden kunnen; terwijl deze in ons niet dan verdedigers en beschermers vinden. Inderdaad zag men ook, op den dag van onze aankomst, van alle kanten de ingezetenen der stad uit de bosschen en bergen met hunne beladene wagens aannaderen, om hunne woningen weder te betrekken. Wanneer het altijd mogelijk was, den vijand te vervolgen, zou deze ellende gedeeltelijk kunnen verhoed worden, maar de omstandigheden laten dit niet altijd toe. Karnabat is mede vernield, en toen onze kozakken naderden, kwamen hun 500 ingezetenen te gemoet, en ontvingen ze als hunne redders. In allen geval echter kan men op de wederkeering der nog verstrooide ingezetenen hopen, en dat zij den begonnen oogst voleindigen, en ons daardoor genoegzamen voorraad voor onze winterkwartieren verschaffen zullen.

« Een berigt van den generaal *Krassoffsky*, van den 26sten Julij, meldt mij, dat de vijandelijke voorposten op Schumla zijn teruggetrokken, en zich langs de kleine rivier Bulangk vastgezet hebben. De generaal was voornemens, deze plaats met zijn gansche korps te naderen, om zoo mogelijk den vijand van daar te doen verhuizen.

« De troepen bij Schurscha en Widdin zijn geheel werkeloos gebleven. De ingezetenen uit de streken van Rachova keeren naar hunne woningen terug, en er melden zich zelfs bij voortduring Turken uit den omtrek aan, die om bescherming verzoeken.»

— Van het garnisoen van Sizepolis zijn eenige troepen naar de verschansingen der Turken bij Atia getrokken, maar hebben dezelve verlaten gevonden en daarop den vijand verder vervolgd.

— Dit zijn de laatst ontvangene officiele tijdingen van het oorlogstooneel. In de Duitsche dagbladen vindt men geene nadere bijzonderheden omtrent de uit Munchen medegedeelde tijdingen. Daar bij dezelve geene dagteekening der gebeurtenissen opgegeven is, is het moeijelijk na te gaan, in hoe verre zij gegrond zijn; maar naar de bovenstaande berigten, zou men ze bijna als voorbarig moeten beschouwen.

Mengelwerk.

BROKKEN UIT HET DAGBOEK VAN DEN OUDEN VAN HET MEER.

De 24ste Augustus 1829.

De heugelijke dag was weder daar, waarop de geboortestond van Nederlands edelen Vorst verjaart. Niet minder dan andere jaren, was bij in mijne kleine gemeente een ware feestdag. — Van den toren der kerk, uit de huizen der voornaamste ingezetenen, van de weinige schepen, aan den oever van 't meer liggende, wapperde Nederlands onbezoedelde vlag, hier en daar met die van Oranje zusterlijk vereenigd. Op alle gezigten las men die vreugde, die de harten der Nederlanders doorstroomt, als hun algemeene vader verjaart, en ook de Zondagsche plunje, waarmede oud en jong pronkte, toonde dat het voor allen een feestdag was.

Om in de harten der jeugd vroegtijdig betamelijke liefde voor vaderland en Koning op te wekken, is de 24ste Augustus bestemd voor het jaarlijksch examen der kinderen, en de uitdeeling van eereblijken aan de naarstigsten hunner. — Ten 9 ure was de lieve jeugd in de kerk bijeen, die spoedig vervuld werd met dat gedeelte der ingezetenen, hetwelk niet volstrekt te huis moest blijven. — De predikant opende de plegtigheid met een toepasselijk gebed, waarop meester in den echten kinder[illegible] zijne leerlingen hield over *de groote verpligtingen die de Nederlandsche jeugd aan Vader* WILLEM heeft. Onder begeleide van het orgel zong de geheele vergaderde schaar, toen meester eindigde, staande en met ongedekte hoofden, een drietal coupletten uit het *volkslied* van TOLLENS. Hierop gaven de leerlingen eenige proeven van hunne bekwaamheden. — Deze waren echter niet zoodanig, om ze voor geleerde mannetjes te doen aanzien, maar bewezen, dat onze onderwijzer weet hoedanig men de kinderen der landlieden behoort op te leiden. Eindelijk werden de prijzen uitgedeeld, en de plegtigheid, die tweemaal door driestemmig kindergezang was afgewisseld, werd besloten door eene opwekking van den predikant, aan alle aanwezigen gerigt, om nu het vervolg van den dag in ware feestelijke vreugde zoodanig door te brengen, dat de goede Vorst zich zijner kinderen niet behoefde te schamen. — In de school en den daar achter gelegen tuin werden aan de jeugd eenige versnaperingen toegedeeld, en door hen nog een paar uren bij spel en gezang vreugdevol gesleten.

Na den middag namen de eigenlijke volks-vermaken eenen aanvang. Op eene gemeene weide, bij mijn buitengoed gelegen, was eene zoogenaamde [illegible] mast opgerigt, waarvan de top met twee prijzen in zilver en de [illegible] kroon met hammen, worsten, halsdoeken en dergelijke rijkelijk was voorzien. Eenige zoetelaars waren op de weide toegelaten, doch mogten niets anders dan bier, melk, koek, brood en fruit uitventen, daar het gebruik van sterke dranken door mij altijd, zoo veel mogelijk, word geweerd. Het was een lust om te zien, hoe de wakkere knapen met meerder of minder kracht, vlugheid en behendigheid in den met zeep besmeerden mast klauterden; sommigen, die het doel reeds genaderd waren, schoten pijlsnel weder naar beneden, en werden door de menigte met schaterend gelach begroet, anderen, meer gelukkig, wisten nu en dan het een of ander meester te worden, en werden dan met luide bravo's toegejuicht.

De mastklimming afgeloopen zijnde, wachtte een boersch orchest de menigte op het voorplein, waar de ouden aan tafeltjes gingen zitten praten en rooken, en de jongelieden lustig dansten, tot de avond ieder huiswaarts wenkte. Als naar gewoonte, had ik ook hier eenige vaten smakelijk bier ten beste gegeven, en onder het zingen van vaderlandsche liederen, scheidde de feestvierende menigte en begaf zich ten zijnent. Zoodanig werkt betamelijke afleiding op de goede zeden, dat ik veilig kan verzekeren, dat het hoogst zeldzaam is, om, na den afloop van zoodanig feest, iemand mijner ingezetenen in eene herberg aan te treffen; ja, het wordt zelfs voor zoodanige schande gehouden, dat hij, die zijnen lust naar sterken drank niet kan betoomen, de herberg binnensluipt, en alle maatregelen neemt om niet gezien te worden.

In den avond van dien dag noodig ik gewoonlijk den predikant, den schoolonderwijzer, den ontvanger en nog een paar der voornaamste ingezetenen, met hunne vrouwen ter maaltijd. Eenvoudig is mijn landelijk onthaal, maar het wordt niet weinig gekruid door hartelijke toasten op 't heil van Vorst en Volk. — De poëeten onder de genoodigden moeten dan op de koord; ieder vogeltje zingt zoo als het gebekt is, en, is niet alles even fraai, het is alles even welgemeend. Meester is de geen, die ons allen de loef afsteekt, en zijn toast, aan *Vaderland en Koning*, bragt aller harten in beweging.

Als de bootsliên op de baren,
Bij onstuim'gen winternacht,
Rijzen zien de zeegevaren,
Bouwen ze op des stuurmans kracht,
Die met 't oog op zeil en wand,
't Schip bestuurt met vaste hand.

Wij, die op de staatshulk varen,
Die, den naam van Neerland *voert,*
Zien, hoe storm op storm, de baren
Van des werelds zee, beroert;
En hoe veilig 't schip moog gaan,
Vreezen voor dien staats-orkaan.

Broeders! waartoe 't angstig vreezen?
Helt het scheepje, kraakt het wand,
Veilig zullen we allen wezen
Daar het roer van Nederland
Is aan WILLEMS *zorg betrouwd,*
Die met kunst de zee bebouwt.

Durfde soms een scheep'ling 't wagen
Stout te grijpen naar het roer,
Als niet naar zijn welbehagen,
't Wel bestuurde vaartuig voer. —
Wie zich aan geen scheepswet stoort
Werp' men daadlijk over boord. —

Moog dan soms ook 't onweer woeden,
Klip en branding dreigend staan;
God zal 't hechte hulkje hoeden,
Het beschermen voor vergaan.
Des wij bootsliên, naar 't behoort,
Elk doen onzen pligt aan boord.

Broeders! wilt uw toast dan paren,
Aan de toast, door 't hart bereid,
Voor het schip dat wij bevaren,
Voor den stuurman die 't geleidt,
Eendragt, orde, wetten, vred,
Voer' hen veilig over zee! (*)

Met genoegen herdenken mijne goede dorpbewoners nog weken lang aan den zoo gevierden geboortedag van eenen Koning, die in de harten van alle zijne weldenkende onderdanen eene plaats heeft verkregen; voor wiens duurzaam welzijn allen dagelijks bidden, en wiens langdurig heil voor *Nederland* de grootste zegen zijn zal, die de Algoede het schenken kan.

Aan de Redactie!

De verwerping der tienjarige begrooting heeft in ons vaderland alles in rep en roer gebragt. Het is maar zeker, dat bij de ministerien en administratien de [illegible] verkropt van werk is, door het maken van [illegible] al, die men zeker wel zoo knap mogelijk zal zoeken te maken, om niet ten tweeden male schipbreuk te lijden.

Het is helaas! maar al te waar, dat de wetten, welke sedert eenige jaren ons vaderland als overstroomd hebben, veel te wenschen overlieten; zij toch waren in vele opzigten bekrompen en veeltijds was er niet [illegible] goeds in dan verkeerds. Ook heeft de uitkomst getoond, dat vele de strekking hadden, belangrijke takken van volksvlijt te vernietigen; men denke slechts aan de koren-branderijen. En daar het toch als zeker aan te nemen, dat geen minister de vernietiging van belangrijke takken van welvaart wil, zoo moet men dan ook de zamenstelling van zoodanige ongelukkige wetten alleen aan domheid toeschrijven; eene oorzaak niet te vergeven in een land, waar zoo vele kundige menschen elkander dagelijks ontmoeten.

Men zal nu, bij gelegenheid van de indiening der tienjarige begrooting

---

(*) Dit dichtstukje, aan de Redactie door eene verdienstelijke hand ingezonden, om ter gelegenheid van 's Konings verjaardag te plaatsen, heeft dezelve niet tijdig genoeg ontvangen, om het aldaar te kunnen inlasschen; de vriendelijke inzender zal haar zulks niet euvel duiden.

de bijzondere wetten, betreffende de personele belasting, die op de patenten en van de accijnsen, op nieuw herzien en verbeterd voordragen. Het is te wenschen, dat die verbeteringen wezenlijk zullen zijn en niet maar in naam bestaan; dat zij de geschiktheid met zich zullen voeren, om, zonder ministeriele uitleggingen, te kunnen worden verstaan: het voorgestelde doel bereiken zonder bekrompen te zijn, en tot geene nietigheden afdalen, die, door een ellendig gebruik en misbruik van sommige ambtenaren, inderdaad het gouvernement in de oogen des volks hatelijk maken. Eenige wenken, ten aanzien dezer wetten, te geven, kan misschien doel treffen.

Wanneer de wet op de personele belasting eene herziening zal ondergaan, dan geve men in overweging, of het niet te wenschen ware, dat de eigenaren van bewoonde huizen en gebouwen, welke beneden de 20 gulden huurwaarde doen, of, in gedeelten verhuurd, minder dan 60 centen per week den eigenaar opbrengen, belast werden met de betaling der regten in de 3 eerste grondslagen, dan zoude daardoor voorgekomen worden de vrijstelling van zoo vele huizen, voor huurwaarde, deuren en vensters en haardsteden, welke voorgegeven worden beneden de 20 gulden jaarlijks of minder dan 60 centen per week verhuurd te zijn. Dit kan geene onbillijke bepaling genaamd worden, daar toch onder het Fransche bestuur de eigenaren in de belasting op de deuren en vensters aangeslagen waren, en men thans geen mindere huur dan toen, van zijne verhuurde perceelen, geniet; integendeel nu die voorgaande belasting ten nadeele van het rijk in den zak houdt. — Het principe der wet behoudende, [illegible], zoo zoude door deze bepaling de eigenaar slechts als borg voor de betaling dier belasting in de genoemde grondslagen behoeven voor te komen, en hij geregtigd zijn om de aandeelen in dezelven, van ieder huurder, boven de huurpenningen te kunnen vorderen of wel onder de huurprijzen begrijpen; eene onderlinge schikking tusschen eigenaar en huurder, welke de administratie niet zoude aangaan. Door deze bepaling zoude voorgekomen worden, dat in eene gemeente in *Holland*, van ruim 2000 zielen, meer dan 1050 deuren en vensters van de belasting zijn vrijgesteld, die bevorens daarin zijn begrepen geweest, en gebeurt dit in *Holland*, waar alles zoo uitermate naauwkeurig wordt behandeld en ook daardoor zoo onevenredig hoog in alle belastingen draagt, hoe zal dit dan wel in die provincien werken, waar men zoo veel door de vingers ziet.

Maar zoude het niet billijk zijn, dat er bepalingen gemaakt wierden om niet alle vensters (liever kozijnen) eveneens aan te slaan. Tusschen een kozijn in een arbeiders-huis b. v. en dat van eenen burgemeester zal toch te groot onderscheid wezen, om gelijk aangeslagen te worden; men heeft kozijnen van nog geen 4 vierkante oude voeten en anderen van meer dan 30 vierkante voeten, ook wel in een en hetzelfde huis; een gelijke aanslag van dezen is inderdaad onbillijk.

Zoo zoude ook de 5[de] grondslag, de dienstboden, geheel anders behooren ingerigt te worden; men moest eene opklimmende proportie daarstellen. Bij voorbeeld:

Voor een dienstbode ƒ	3.00	Daardoor zoude geboren worden, dat men, getrouw aan het aangenomen beginsel, de rijken meer belastte dan [illegible] dan wel uit weelde, dienstboden houden, en men zoude, door de matige belasting des eersten en tweeden aanslags, het houden van dienstboden en daardoor het geluk van arme menschen bevorderen, want menig gering burger kan
« 2 «	9.00	
« 3 «	18.00	
« 4 «	[illegible]	
« 5 «	45.00	
« 6 «	63.00	
« 7 «	84.00	
« 8 «	108.00	
« 9 «	135.00	
« 10 «	165.00	

nu, uit hoofde van den te grooten aanslag der 2 eerste dienstboden, geene houden, waartoe hij anders voorzeker te eerder zoude overgaan.

Men vindt geen reden waarom de bouwlieden ten minste niet voor eene dienstbode worden aangeslagen. Zij toch kunnen, in de meest opgegevene gevallen, beter betalen dan een gering burger, die, even als zij, om der huishouding wille tot het houden van dienstboden is verpligt.

Ook ware het voorzeker doelmatig, wanneer in de 6[de] grondslag, de paarden, mede eene opklimmende evenredigheid bestond. Het zal toch waarheid wezen, dat niet zoo zeer het eerste paard weelde of gemak openbaart; noodzakelijkheid dwingt menigmalen den minder gegoeden tot eene uitgaaf, die hij voorzeker anders niet zoude doen; men behoort dan een verschil te maken tusschen noodzakelijkheid en weelde. Misschien zoude men dit vinden bij het volgende tarief.

Voor een paard	ƒ	10.00	De verminderingen, welke de twee eerste aanslagen ondergaan, zouden inderdaad doeltreffend opgewogen worden door eene vermeerderde aanslag van paarden en door de hooge betaling, welke door den rijken zoude geschieden, terwijl ook daardoor een aantal knoeijerijen zouden voorgekomen worden.
« 2 paarden	-	30.00	
« 3 «	-	60.00	
« 4 «	-	100.00	
« 5 «	-	150.00	
« 6 «	-	210.00	
« 7 «	-	280.00	
« 8 «	-	360.00	
« 9 «	-	450.00	
« 10 «	-	550.00	

Een Opmerker.

MYNE ONTMOETINGEN.

Een reizend man heeft somtijds zonderlinge ontmoetingen. Derzelver zonderlingheid hangt [illegible] van de wijze hoe men, en het gezelschap waarmede men reist. Reist men met eigen rijtuig, dan verwekt men ontslag bij velen uit den geringen stand, met welke men zich niet, dan moeijelijk, op eene gemeenzame wijze kan inlaten. Hier zijn dus, ten dezen opzigte, weinige menschkundige waarnemingen te doen. — Reist men per barge, stoomboot of diligence, dan is reeds de kans, om zonderlinge ontmoetingen te hebben, aanmerkelijk grooter geworden; maar reist men te voet en zonder op eenige plaats, bij particulieren, bepaalde bezigheden te hebben, o, dan mag men de gegrondste hoop koesteren, om zijn dagboek met eene reeks van belangrijke waarnemingen te voorzien. Als student, nu dikwijls entomologische en botanische uitstappen doende, heb ik wel in het veld mijne bezigheden, maar ben ik te gelijk verpligt, om, zoodra ik in een dorp gekomen ben, in de herberg mijne verzamelingen te ordenen. En waar heeft men beter gelegenheid om menschen te leeren kennen, dan in eene herberg?

Vele ontmoetingen en opmerkingen, bij zoodanige gelegenheden gemaakt, heb ik in mijne adversaria opgeteekend, en zoo deze eerste proef uwe goedkeuring wegdraagt, zal ik niet dralen ras u meer van dezelve mede te deelen. Intusschen enz. D. F.

I. Petitien.

Eenigen tijd geleden kwam ik in de herberg te W. Ik zette mij in eenen hoek neder en rangschikte mijne gevondene planten. Intusschen hoorde ik een gesprek, in de naburige kamer gehouden, dat mijne opmerkzaamheid tot zich trok. Het werd gevoerd door den herbergier HENDRIK G. en den R. C. pastoor.

Pastoor. Joa HEINRICH! het ist ein deploreabele tied; men heit veule lasten oan het land te betoalen, en dan mag men joa nog neit eins ein vrij geloof hebben. Doar hebben zij mij dat Collegum Filosoficum goan oprichten, und willen alle onze pastoors zoo moar in iens met die kettersche dwoalingen goan besmetten. Moar *navita de ventis* zoo ver is het nog neit.

HENDRIK. Ja, heeroom! met regt spraakt gij daar over de groote lasten. Zoudt gij wel gelooven, dat ik jaarlijks twintig gulden deur- en venstergeld moet betalen.

Pastoor. Und ik. *Australibus nimbis!* Ik, dei nit bermhertigheid ein nicht bij mij in huus genomen heb, die ook zoo wat mien huushölding woerneemt, moet doar dienstboden-geld veur betoalen: het sloof is pas achtien joaren old. *Venit dies, dies illa!*

HENDRIK. En buurman KLAAS, de chirurgijn, die om zijne kostwinning toch een paard moet houden, zoudt gij gelooven dat hij daar belasting voor moet betalen? En toch is het zoo.

Pastoor. Heur jonge. *Quum latera duplicatur venit moses.* Ik heb hier een lijst mee genomen, om den Koning te verzoeken om de belasting te verminderen. Er hebben reeds veul broeders op geteikend, teiken gij uw hand hier ook moar onder.

HENDRIK. Ei! laat eens kijken? (*Hij wil het stuk lezen*).

Pastoor. Nu, nu! het ist mij joa wohl toevertrouwd. Ich ben joa doartoe wel in stoat! Of geleuft gij mij neit. Toe, toe! *Quid hic statis otiosi.* Moak voort, ik moet joa nog noar PIETER, JAN, DORIS enz.

HENDRIK. Welaan dan, heeroom! Maar willen wij aan KLAAS, den chirurgijn, deze lijst ook niet vertoonen.

Pastoor. Oan KLOAS!? Dein ketter? Wel nein vriend! loat dei het met zijnen domine vinden. *Ne custodias gregem tuam.* (Hij steekt het papier grimlagchend bij zich en gaat weg.) Nu; tot weerziens! HEINRICH!

Niet lang zat ik over dit gesprek na te denken, of daar kwamen PIETER, JAN en DORIS aanstappen. Na groet en wedergroet zeide HENDRIK: Is de pastoor ook bij u geweest?

JAN. Ja wel! Hij heeft mij een papier aangeboden, om den Koning te verzoeken, dat er geene lotelingen meer behoefden uit te trekken. Der droes! zoo dit goed gelukt, dan kan ik mijne beide zoons thuis bij 't werk houden!

HENDRIK. Ei! en mij — —

PIETER. St. st. Bij mij is hij geweest en heeft mij een papier laten teekenen, om het verzenden van weeskinderen naar *Frederiksoord* af te schaffen, en den Koning te verzoeken om hier een [illegible] ten. Ach de kinderen van mijn overledenen broer hebben het daar zoo slecht!

DORIS. En wat heeft hij niet al zalvingsvolle woorden tegen mij gesproken. De godvreezende man! Hij beklaagde mij hartelijk dat de inkomsten der kerk zoo bekrompen waren, en dat ik, als koster, geene genoegzame inkomsten had. Ja, hij heeft mij een papier laten zien, dat hij naar den Koning sturen zal, daarop meest ik mijn naam teekenen: pas op, ras krijg ik evenveel traktement als de schoolmeester.

Nu kwamen er ijlings eene menigte dorpelingen aanstormen: ik zette mij dieper in mijn hoekje en luisterde naauw toe. De schoolmeester vatte het woord.

Hebt gij ook die lijst geteekend, DORIS, HENDRIK, JAN, PIETER! Ja, ik heb den pastoor wel bij u uit zien gaan. Nu, goed zoo! maar u, HENDRIK, beloof ik heilig, nooit weer een glas bier of jenever bij u te zullen drinken. En PIETER, nooit zal ik weer een glas door u laten maken, of een kwast met verf aan mijn huis laten leggen. JAN zal nooit weer een rok en DORIS nooit weer een schoen voor mij maken of lappen.

Vele dorpelingen. Voor mij ook niet!

Ik pakte mijne papieren zamen, en verwonderde mij, dat wij in 1829 reeds zoo verlicht zijn.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 23sten Augustus 1566 nam de beeldstorm te *Amsterdam* eenen aanvang.

Den 23sten dito 1628 werd *Batavia* belegerd.

Den 23sten dito 1543 nam keizer KAREL, aan het hoofd van [illegible] tig duizend voetknechten en acht duizend ruiters in *Gulikerland* gerukt zijnde, de stad *Duren* stormenderhand in, liet ze deerlijk plunderen en in brand steken.

Den 24sten dito 1572 had de verschrikkelijke Parijsche moord in den noodlottigen Bartholomeus-nacht plaats.

Den 25sten dito 1393 had er een bloedige veldslag plaats tusschen hertog ALBERGHT en de *Friezen*, welke ten nadeele der laatsten afliep, zoo dat er een groot aantal sneuvelde en vele steden en dorpen bemagtigd of in brand gestoken werden.

Den 25sten dito 1580 stierf F. SCHENK, laatste bisschop van *Utrecht*.

Den 25sten dito 1618 werd de stad *Pleurs* door een sneeuwval verwoest.

ARNHEM, den 25sten Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 24 Aug.	2 El 4 Palm 5 Duim;	gewassen 5 D., gevallen 0 D.
Den 25 dito	2 El 4 Palm 5 Duim;	gewassen 0 D., gevallen 0 D.

TONEEL-BERIGT.

Daar ik ondergeteekende de eer heb, het geëerde publiek te berigten, dat ik thans ben aangekomen met mijne geheele Nieuwe, tot Schouwburg ingerigte, Tent, en een talrijk gezelschap Nederduitsche Tooneellisten en Pantomimisten, in staat een geciviliseerd gezelschap

eenige aangename uren te verschaffen, en daar ik ondergeteekende met dit gezelschap het geluk heb mogen genieten, om mijne pogingen door het Rotterdamsche publiek met de grootste hulde heb mogen bekroond zien, en wij ons steeds zullen beijveren, die zelfde achting alhier van Arnhemsch Ingezetenen te ontvangen, — zoo hoop ik mij door een aantal Kunst-Liefhebbers te zien bezoeken.

Aanvang ten 8½ uren.

N. B. Alle avonden, ten zes uren, zal men, tot vermaak der kinderen, speelen met Kunstwerkende Marionetten, die naar de Fransche Marionetten zijn nagemaakt, door beroemde Kunstenaars. Dezelve zullen alle avonden gevolgd worden door een vrolijk Nas-tukje met Zang. Staanplaats op de Varkensmarkt.

J. J. MULLENS.
Directeur.

---

† † † Op Dingsdag, den eersten September 1829, des voormiddags ten 10 ure, zal door den BURGEMEESTER en ASSESSOREN der GEMEENTE *RUURLO*, ten huize van de Weduwe *COOPS*, te *Ruurlo*, worden aanbesteed: het MAKEN van eene HOUTEN BRUG en TWEE DEUKERS; volgens Bestek en Conditien, bij opgemelde weduwe ter lezing liggende.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

AANBESTEDING.

De AGENT van het DOMEIN te *TIEL*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, Donderdag den 17den September 1829, des voormiddags om elf uren, ten Raadhuize der Stad *Tiel*, ten overstaan van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur aldaar, in het openbaar aan de minst aannemenden, bij inschrijving en vervolgens bij opbod aanbesteden, als:

Het REPAREREN der benedenste lange DECLINANTE KRIB, gelegen in de Rivier *de Waal*, aan den Domanialen Rijswaard onder *Ophemert*, Ambte van *Tielerwaard*.

Waarvan de Bestekken en Conditien ter lezing liggen aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, in locaal van het Gouvernement der Provincie *Gelderland*, ter Secretarie van de steden *Tiel*, *Nijmegen*, *Arnhem*, *Zutphen*, van de Gemeente *Ophemert* en ten Kantore van den voornoemden Agent te *Tiel*.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

---

§ § § Te *Arnhem* in *het Zwijnshoofd*, zal, op den 1sten September 1829, des avonds ten 6 ure, de EINALE TOESLAG geschieden, van het BUITENGOED *DULKERSHOF*, breeder in de Arnhemsche Couranten van den 1sten en 15den Augustus ll. omschreven, en waarvan de inzet staat op *f* 7800-00. Nader adres bij den Notaris *NYHOFF*.

---

† † De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, zal op Woensdag den 9den September 1829, des namiddags om 6 uren, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, namens zijnen lastgever, in het openbaar doen inzetten, en 14 dagen daarna bij toeslag verkoopen:

Een hecht en sterk HUIS en ERVE, met OPEN PLAATS, staande en gelegen te *Arnhem*, in de Oeverstraat, Wijk B. No. 36, voorzien van verschillende BOVEN- en BENEDEN KAMERS, KEUKEN, POMP en KELDER; thans bewoond wordende door den Mr. Schoenmaker *EYNER*.

Onderrigt omtrent de verkoops-voorwaarden is te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, op de Markt, te *Arnhem*.

---

§ § § In de maand October dezes jaars, zal, ten overstaan van den Notaris *J. C. FISCHER*, residerende te *Ede*, publiek te *Bennekom* worden verkocht:

Diverse HOOIVELDEN, BOUWLANDEN en BOSSCHEN, waaronder:

Een extra welgelegene UITERWAARD, genaamd *Wolfswaard*, gelegen bij de stad *Wageningen*, groot ongeveer 20 Bunders. En.

Een uitgebreid valbaar DENNENBOSCH, gelegen bij *Bennekom*, groot ruim 30 Bunders.

Waarvan de perceelsgewijze omschrijving en dagbepaling nader zal worden bekend gemaakt.

---

† † † TE HUUR of UIT DE HAND TE KOOP, met 1e November 1829 te aanvaarden: Een aanzienlijk HEERENHUIS, gelegen in het hoogste gedeelte der Stad *Nijmegen*, voorzien van drie groote BENEDEN- en ACHT BOVENKAMERS, groote ZOLDER, KEUKEN, OPENE PLAATS en REGENBAK, twee ruime KELDERS, en verdere GEMAKKEN, groote TUIN en KOETSHUIS met STALLING voor drie Paarden en KNECHTSKAMER, met naastgelegen groote REMISE, bestaande in STALLING voor drie Paarden, zestien Melkbeesten en Dorschdeel, groote HOOI- en KOORNZOLDER. Te bevragen bij den Mr. Timmerman *J. OTTEN*, in de Burgstraat te *Nijmegen*.

---

† † † In een fatsoenlijk Huisgezin van de Gereformeerde Godsdienst, vraagt men, tegen 1e. November aanstaande: KOST, INWONING en BEWASSEN, voor eene weduwe van 50 jaren, in eene stad of vrolijk dorp van *Gelderland* of *Noord-Braband*.

Iemand hiertoe gelegenheid hebbende, gelieve opgave van prijs en woonplaats te doen met vrachtvrije brieven onder Letter A, bij den Heer *T. VAN DER WAL*, Boekhandelaar te *Gorinchem*.

GROOT HOEDEN-MAGAZYN VAN *BRUSSEL*.

P. MARECHAL heeft de eer te berigten, dat hij alhier is gearriveerd met een groot assortiment zeer ligte GRYZE en ZWARTE HOEDEN, nieuwmodische ZOMER- en JAGT-PETTEN; alles tegen zeer civiele prijzen. — Is uitgepakt bij den Heer *B. KERKHOFF* in de *Paauw*, te *Arnhem*, en blijft niet langer dan tot aanstaanden Zaturdag.

---

§ § § Bij den Mr. Tuinman *L. JANSEN*, buiten de Rijnpoort, aan de Oude Kraan, bij *Arnhem*, zijn te bekomen allerhande soorten van HAARLEMMER BLOEMBOLLEN, voor eenen zeer civielen prijs.

*** Om niet is bij de *GEBROEDERS DIEDERICHS* te *Amsterdam*, uitgevers der *Werken van* JACOB CATS; der *Oeuvres complètes de* J. DELILLE, van ERASMUS *Lof der Zotheid*; ANTONIDES, *de Ystroom*; enz. enz., en bij *alle* Boekhandelaren in het geheele Rijk te bekomen:

Prospectus en *Proefbladzijden* van een geheel nieuw *Algemeen Noodwendig* WOORDENBOEK DER ZAMENLEVING, behelzende eenige *duizenden* artikels, wegens zaken, die *iedereen noodig* heeft te kennen en te weten, en hetwelk niet *te min slechts één Boekdeel*, in buitengewoon groot octavo uitmaken en *zeer weinig gelds* kosten zal.

Zoo ook BERIGT van eenen TYDSTROOM, of *geschiedkundige kaart* van het KONINGRYK DER NEDERLANDEN, *en der daarmede in verband staande Rijken*, als: FRANKRYK, DUITSCHLAND, ENGELAND enz., door D. BUDDINGH.

Bij gemelde Boekhandelaren komt wijders van de Pers:

I. TAFEREEL VAN HET HEELAL, of bevattelijke en onderhoudende Beschouwing van het Uitspansel van den Aardbol; uit de beste bronnen en volgens de jongste ontdekkingen, zamengesteld door J. G. SOMMER, Hoogleeraar te *Praag*. Eerste deel. *Het wereldstelsel in het algemeen*, met platen. Uit het hoogduitsch vrij vertaald, naar den tweeden, verbeterden en vermeerderden druk. Prijs bij Inteekening *f* 4-90; mits men zich ook voor de vijf volgende deelen verbinde, welke zullen behelzen:

Het 2de deel. *Natuurkundige beschrijving van de vaste oppervlakte des Aardbols.*
» 3de » *Natuurkundige beschrijving van de vloeibare oppervlakte des Aardbols.*
» 4de » *Natuurkundige beschrijving van den dampkring des Aardbols.*
» 5de » *Geschiedenis der oppervlakte van den Aardbol.*
» 6de » *Tafereel der bewerktuigde schepping.*

Het eerste deel *afzonderlijk* kost *f* 5-50.

II. DE CHRISTENLEER, ZEDEN, GESCHIEDENIS EN INLEIDING. *Godsdienstig leesboek voor nadenkende belijders*. In beknopt formaat op velin papier gedrukt. 50 centen.

III. LE TOMBEAU, *Poëme en IV chants, traduit de* SMITH; *Deuxième Edition, suivi de* L'ESPÉRANCE DE SE REVOIR, *Poëme en II chants, traduit de* DE KRUYFF, *et d'une traduction de quelques poësies de* SMITH; *par* AUGUSTE CLAVAREAU. A vec figure *f* 1-80.

IV. LES HARMONIES DE LA NATURE, *poëme en V chants, traduit, librement de* Mr. H. VAN LOGHEM, *et augmenté d'une invocation et d'un épisode; suivi de l'Amour de la patrie, Poëme, par* AUGUSTE CLAVAREAU. Nouvelle edition *f* 1-80.

V. SKETCH OF THE LANGUAGE AND LITERATURE OF HOLLAND, by JOHN BOWRING, *being a sequel to his batavian anthology*. With the Portrait and facsimile of the Author *f* 1-40.

VI. GESCHICHTLICHE DARSTELLUNG DER NIEDERLÄNDISCHEN FINANZEN, *seit der wieder erlangten Selbstständigkeit des Staates in* 1813; *nebst Nachtrag; vom Verfasser der* BELEUCHTUNG DES KAMPFES *über* HANDELSFREIHEIT *und* VERBOTSYSTEM *etc.*; gr. 8vo in 1828 bij de Uitgevers dezes verschenen *f* 1-80.

VII. W. T. KRUG, TAFEREEL VAN HET LIBERALISMUS, *van ouden en lateren tijd, uit het Hoogduitsch, met aanmerkingen van den Vertaler*, gr. 8vo *f* 1-50.

VIII. W. T. KRUG, DE LEER DER GODZALIGHEID OF EEUWIGERIGE HEILSTELLER, uit het Hoogduitsch, gr. 8vo *f* 2-90.

IX. MERKWAARDIGHEDEN *uit het leven van* HARDY VAUX, *of Geschiedenis van eenen tweemaal naar* Botany-Bay *gebannen Misdadiger, door hem zelven beschreven*. Uit het Engelsch *f* 3-60.

X. NEDERDUITSCH RYMWOORDENBOEK, *waarin de bruikbare Rijmwoorden uit de beste Noord- en Zuid-Nederlandsche Dichters bijeen verzameld, en naar vokaalorde onder derzelver natuurlijke klanken gerangschikt zijn; tot gemak bij de praktische beoefening [illegible]*

XI. [illegible] REISJE VAN EEREN, [illegible] *f* 7-20.

XII. GEDENKSCHRIFTEN VAN VIDOCQ, GEWEZEN HOOFD DER FRANSCHE GEHEIME POLITIE, tot in 1827, 4 deelen.

Het *vijfde* deel zal binnen weinige dagen worden afgeleverd; terwijl het *zesde* en *laatste* alreede ter perse is.

---

* HET TURKSCHE RYK, *deszelfs verschillende bevolking, bestaanmiddelen, zeden enz., Aardrijks- en Staatkundig beschreven* door EEN NEDERLANDER, *ter opheldering van het* ALHIER GEBEURDE. *Waarachter gevoegd is eene* ALPHABETISCHE OPGAVE VAN DE BEVOLKING DER TURKSCHE STEDEN, enz. Van dit werk, hetwelk door deszelfs naauwkeurige bewerking, bij den tegenwoordigen oorlog, als onmisbaar mag beschouwd worden, voor elk die deze gebeurtenissen oplettend en met belangstelling gadeslaat, zijn nog eenige exemplaren voorhanden en te bekomen bij *B. BRUINS* te *Delft*, *P. E. GROBBE* te *Amsterdam*, en verder alom bij de Boekhandelaren in dit Rijk. De prijs is *f* — 90.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.